

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αν. Φ.: 68

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Κυριάκο Βελόπουλο

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 1824/3.3.2021 Αναφορά με θέμα:
«Αίτημα για την διατήρηση του νομικού καθεστώτος των μουσείων»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 1824/3.3.2021 Αναφοράς του Βουλευτή, κ. Κυριάκου Βελόπουλου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ως γνωστόν, τα δημόσια μουσεία της Ελλάδας είναι, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, αρχαιολογικά και εντάσσονται στον σκληρό πυρήνα του Κράτους, καθώς αποτελούν Δημόσιες Υπηρεσίες, υπαγόμενες στην διοικητική ιεραρχία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Μόνη εξαίρεση αποτελεί το Μουσείο Ακροπόλεως, το οποίο ιδρύθηκε εξ αρχής ως Ν.Π.Δ.Δ. Τα μεγαλύτερα δημόσια μουσεία της χώρας αποτελούν Ειδικές Περιφερειακές Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ, υπαγόμενα στην Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου. Όσα Μουσεία λειτουργούν ως Ειδικές Περιφερειακές Υπηρεσίες δεν έχουν διοικητική αυτοτέλεια και δεν μπορούν να χαράσσουν δική τους στρατηγική ανάλογα με την φυσιογνωμία και τις συλλογές τους και η λειτουργία τους καλύπτεται εξ ολοκλήρου από το Κράτος.

Ενόψει των ανωτέρω, είναι επιβεβλημένη η αναδιάταξη του πλαισίου των μουσείων και των υπηρεσιών που παρέχονται από αυτά. Η ορθή και αποτελεσματική διαχείριση ενός μουσείου είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με το νομικό πλαίσιο του ίδιου του οργανισμού, που επιτρέπει ή περιορίζει τις δυνατότητες ανάπτυξης του. Οι στρατηγικές κατευθύνσεις, η εποπτεία, οι στόχοι, οι πολιτικές και η επάρκεια πόρων για την διεξαγωγή και ανάπτυξη δραστηριοτήτων του οργανισμού είναι μερικά στοιχεία ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση του ρόλου και του σκοπού των μουσείων.

Στο πλαίσιο αυτό, και σύμφωνα με τις προγραμματικές δηλώσεις της κυβέρνησης, κρίνεται σκόπιμη η μετατροπή πέντε μουσείων της χώρας και, συγκεκριμένα, του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης, του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου, του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου και του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού σε Ν.Π.Δ.Δ. προκειμένου να αποκτήσουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και, συνεπώς, μεγαλύτερη ευελιξία. Στόχος της μετατροπής των ανωτέρω μουσείων σε Ν.Π.Δ.Δ. είναι η βελτίωση της αποδοτικότητάς τους, μέσω της αξιοποίησης των μεθόδων διοίκησης και διαχείρισης επιχειρήσεων, επικοινωνίας και marketing, και η υιοθέτηση νέων στρατηγικών αναφορικά με την αναζήτηση πόρων και την ευκολότερη προσαρμογή στις νέες μουσειακές λειτουργίες και υπηρεσίες που απαιτεί ο σύγχρονος επισκέπτης.

Τα νέα μουσεία - Ν.Π.Δ.Δ. θα διοικούνται από διοικητικό συμβούλιο, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του οποίου θα επιλέγονται από πενταμελή Επιτροπή Επιλογής Στελεχών του Δημοσίου, τα μέλη της οποίας θα ορίζονται, μαζί με τους αναπληρωτές

τους, με απόφαση του Προέδρου του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 20 και επόμενα του ν. 4735/2020. Επιπλέον, η οργάνωση και η λειτουργία κάθε Μουσείου θα καθορισθεί με Προεδρικό Διάταγμα, που θα εκδοθεί με πρόταση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Επισημαίνεται ότι, με την ολοκλήρωση της σύνταξης του σχεδίου νόμου θα υπάρξει η αναγκαία διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς και προ της εισαγωγής του σχεδίου νόμου στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, θα προηγηθεί η προβλεπόμενη, από τη νομοθετική διαδικασία, δημόσια διαβούλευση. Όλα τα σχόλια και οι επισημάνσεις τόσο από τους εργαζομένους και τους συνδικαλιστικούς φορείς του Υπουργείου, όσο και από τους κοινωνικούς φορείς θα ληφθούν σοβαρά υπόψη σε όλα τα στάδια της νομοθετικής διαδικασίας μέχρι την ψήφιση του νομοσχεδίου.

Με την καθιέρωση της νέας νομικής μορφής για τα πέντε μουσεία, η παραδοσιακή κρατική πηγή χρηματοδότησης παραμένει ενώ, παράλληλα, διευρύνεται η αναζήτηση εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης, ώστε να ενισχύεται η εικόνα και η ποιότητα παροχής υπηρεσιών του μουσείου. Οι πόροι των νέων νομικών προσώπων θα προέρχονται από το αντίτιμο του εισιτηρίου, το πωλητήριο, το αναψυκτήριο/ εστιατόριο, τις προσόδους από εκθέσεις, εκδηλώσεις, ξεναγήσεις, προβολή και εκμετάλλευση του οπτικοακουστικού τους υλικού, την επιχορήγηση του ΥΠΠΟΑ, από διεθνή και ευρωπαϊκά προγράμματα και από δωρεές, χορηγίες, κληρονομίες, κληροδοσίες και κάθε είδους εισφορές.

Προς την ίδια κατεύθυνση λειτουργεί και ο νέος Ν. 4761/2020 του Ο.Δ.Α.Π. «Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων», με τον οποίο αναδιοργανώνεται ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας του πρώην ΤΑΠ, με απώτερο στόχο τη διασφάλιση της αποτελεσματικής, διαφανούς και αποδοτικότερης αναπτυξιακής διαχείρισης των πολιτιστικών πόρων της χώρας.

Στα πλαίσια των στρατηγικών σκοπών του ΟΔΑΠ είναι, μεταξύ άλλων, η αναβάθμιση των πηγών εσόδων των μουσείων με τη δημιουργία και αναβάθμιση διαδικτυακών ή φυσικών πωλητηρίων εντός και εκτός αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, σε επιλεγμένα σημεία της Επικράτειας, και τη συνεργασία με καταστήματα τρίτων ή άλλα εμπορικά δίκτυα και κανάλια πωλήσεων, με σκοπό τη διάθεση στο κοινό εμπνευσμένων εφαρμογών, καλλιτεχνημάτων, ακριβών αντιγράφων, έργων τέχνης, ψηφιακών εφαρμογών και εν γένει πολιτιστικών αντικειμένων. Επίσης, η ανάπτυξη συστημάτων ηλεκτρονικών αγορών και πληρωμών για εισιτήρια εισόδου και άλλες υπηρεσίες για τους επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και μουσεία, καθώς και η διάθεση ειδών, φωτογραφιών, ηλεκτρονικών εκδόσεων και άλλων ψηφιακών εφαρμογών που απευθύνονται στο κοινό, είναι μερικοί από τους σκοπούς του ΟΔΑΠ.

Είναι προφανές ότι οι δομικές αλλαγές που επιτυγχάνονται μέσω της μετατροπής των μουσείων σε ΝΠΔΔ σε συνδυασμό με την αναδιάρθρωση του πρώην ΤΑΠ, θα έχουν ως αποτέλεσμα τη δυνατότητα των μουσείων να επιτελέσουν το ρόλο τους μέσα από μια εξελικτική και σύμφωνη με τα σύγχρονα τεχνολογικά δεδομένα, προσέγγιση. Ο αυξανόμενος ανταγωνισμός επιτάσσει την συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών και προϊόντων των μουσείων και την διεύρυνση των δραστηριοτήτων τους. Σε μια εξελικτική κοινωνία δεν χωρούν αναχρονιστικές μέθοδοι και αντιλήψεις, αλλά μόνο ποιοτικά και σταθερά βήματα εξέλιξης με απώτερο στόχο την παρουσίαση και προαγωγή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Από παράδειγμα αποτελεί το Μουσείο της Ακρόπολης, το οποίο στατιστικά βρίσκεται στα πέντε πρώτα καλύτερα μουσεία του κόσμου.

Η αλλαγή του θεσμικού πλαισίου των μουσείων σε ΝΠΔΔ και ο απεγκλωβισμός τους από τον πυρήνα της κρατικής διοίκησης έχει αποδεδειγμένα κριθεί με επιτυχία, τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όσο και στην Ελλάδα με το Μουσείο της Ακρόπολης και την Εθνική Πινακοθήκη. Είναι αδιαμφισβήτητο ότι κάθε επένδυση στον τομέα που πολιτισμού οδηγεί στην αύξηση του Τουρισμού και την οικονομική ενίσχυση της χώρας. Στατιστικά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ δείχνουν ότι από την αρχή της λειτουργίας του Μουσείου της Ακρόπολης (2009), η επισκεψιμότητα του φθάνει το 1.000.000 ετησίως, ενώ ακόμα και κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης, το Μουσείο της Ακρόπολης κατάφερε να

αυξήσει τον αριθμό των επισκεπτών του, γεγονός που οφείλεται σε ένα μεγάλο βαθμό στην στρατηγική μουσειολογικού μάρκετινγκ που ακολουθεί.

Πρόθεση της κυβέρνησης και της ηγεσίας του ΥΠΠΟΑ είναι η συνέχιση της λειτουργίας των πέντε μεγάλων μουσείων της Ελλάδας μέσα από μία σταθερή πολιτιστική πολιτική και την υιοθέτηση ενός στρατηγικού σχεδίου ανάλογα με την ταυτότητα και τις ανάγκες του κάθε μουσείου, υπό όρους διαφάνειας, σε συνδυασμό με την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος, συνιστάμενου στη διατήρηση της ακεραιότητας των αρχαιολογικών συλλογών, στην οργάνωση εκθέσεων στην Ελλάδα και το εξωτερικό και στην προαγωγή της επιστημονικής έρευνας.

Συνεπώς, ο μετασχηματισμός των μουσείων σε σύγχρονους και βιώσιμους οργανισμούς καθίσταται επιβεβλημένος, ώστε να μπορούν να επιτελούν εν τοις πράγμασι το κοινωνικό τους έργο, υιοθετώντας έναν στρατηγικό σχεδιασμό που η σημερινή πραγματικότητα επιτάσσει, προσδίδοντας στα μουσεία διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και ευελιξία.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ